

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 179 คน แยกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 48 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 125 โรงเรียน และขนาดเล็ก จำนวน 47 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 220 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดของโรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 42 คน ขนาดกลาง จำนวน 95 คน และขนาดเล็ก จำนวน 42 คน โดยมีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

2.1 จำแนกจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาตามขนาดของโรงเรียนเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

2.2 จำแนกขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเครจซี่มอร์แกน จากจำนวนรวมของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละขนาด

2.3 สุ่มผู้บริหารสถานศึกษาจากโรงเรียนแต่ละขนาดด้วยการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ

ดังแสดงในตาราง 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดใหญ่	48	42
ขนาดกลาง	125	95
ขนาดเล็ก	47	42
รวม	220	179

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเครียดต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 เป็นแบบเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเครียดต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 แบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 59 ข้อ และแบบปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็น โดยเสรีเกี่ยวกับแนวทางลดความเครียด (ดังตัวอย่างในภาคผนวก ก)

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดความเครียด ชนิด สาเหตุ ระดับ ผลกระทบ และความเสียหายจากความเครียด ดังงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert)
3. ประมวลความรู้จากข้อ 1 และข้อ 2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความครอบคลุมเนื้อหาและความเที่ยงตรงของคำถามแต่ละข้อ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. อาจารย์ศุติ จงรักษ์ ศศ.ม.(การวัดผลการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระดับ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
2. นายสุภชาติ ดีแกง กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับ 8 โรงเรียนบ้านป่าไผ่ราษฎร์สามัคคี อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมถูกต้องของเนื้อหา
3. นายจรรุณรัตน์ ส่งศรี ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับ 8 โรงเรียนบ้านโคกนิคม อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคายผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของโครงสร้างและภาษา
4. อาจารย์สมนึก ศรีจันทร์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระดับ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของโครงสร้างและภาษา
5. อาจารย์นรมล ไกรสกุล ศษ.ม. (การประถมศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระดับ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
7. นำแบบสอบถามที่พิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try – out) กับผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้รักษาการในตำแหน่ง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 2 จำนวน 50 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 30 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 20 คนและผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน
8. นำแบบสอบถาม จำนวน 59 ข้อ ตามต้องการมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วย วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับ
กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3
2. ขอนหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมกับส่งแบบสอบถามให้ทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยได้ติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจนครบตามจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจความสมบูรณ์และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ไว้
2. ตรวจสอบให้คะแนนเป็นรายชื่อ แต่ละฉบับตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความเครียดมากที่สุด	น้ำหนักคะแนนเป็น	5
ระดับความเครียดมาก	น้ำหนักคะแนนเป็น	4
ระดับความเครียดปานกลาง	น้ำหนักคะแนนเป็น	3
ระดับความเครียดน้อย	น้ำหนักคะแนนเป็น	2
ระดับความเครียดน้อยที่สุด	น้ำหนักคะแนนเป็น	1
3. การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป และทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้
 - 3.1 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ตอบแบบสอบถามด้วยค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความเครียดต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน และรายข้อ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับความเครียดมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับความเครียดมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับความเครียดปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับความเครียดน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับความเครียดน้อยที่สุด

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

3.4 การเปรียบเทียบระดับความเครียดต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีขนาดต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ เช่น

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบรอก (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{(k - 1)} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนทั้งหมด
	S_t	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 55)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 55)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 85)

จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 118) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแล้วพบว่ามีความสำคัญทางสถิติแล้วจึงได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119)